

***PLAN OPIEKUŃCZO –
WYCHOWAWCZO –
EDUKACYJNY
W ŻŁOBKU MIEJSKIM
NR 4
W PŁOCKU***

PLAN OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNY W ŻŁOBKU MIEJSKIM NR 4
W PŁOCKU NA ROK 2026

Plan opracowano w oparciu o:

- Prawa dziecka zawarte w Konwencji o prawach dziecka.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, w żłobkach, klubach dziecięcych i dziennego opiekuna.
- Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3.
- Podręcznik opracowany przez zespół Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego w ramach zadania „Najmłodszy.pl. Wsparcie jakości instytucji opieki i edukacji dzieci do lat 3”.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny (OWE) został przygotowany w związku z wprowadzeniem od 1 stycznia 2026 r. jednolitych standardów jakości opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Plan OWE jest podstawowym dokumentem instytucji opieki/żłobka określający cele, metody pracy z dziećmi, harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia oraz planowane aktywności, uwzględniający prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka. Głównym celem planu jest zapewnienie wszechstronnego rozwoju dzieci, ich bezpieczeństwa oraz stworzenie optymalnych warunków do nauki i zabawy.

Opieka żłobkowa powinna wspierać naturalną aktywność dziecka, umożliwiać mu eksplorację otoczenia, nawiązywanie relacji oraz stopniowe rozwijanie samodzielności.

I. CELE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNE

1. Cele opiekuńczo – wychowawcze

- Zapewnienie dziecku opieki i warunków bytowych zbliżonych do warunków domowych.
- Zagwarantowanie poczucia miłości, bezpieczeństwa i pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej.
- Kształtowanie umiejętności samoobsługowych i nawyków higienicznych.
- Wyrabianie właściwych kontaktów społecznych z opiekunami oraz z innymi dziećmi w grupie.
- Wspomaganie dziecka w jego rozwoju psychicznym, fizycznym i społecznym.
- Uwzględnianie indywidualnego rozwoju psychofizycznego dzieci, wzmacnianie poczucia ich wartości.
- Rozbudzanie wrażliwości artystycznej dzieci.
- Stwarzanie warunków do rozwijania samodzielności dzieci, motywowanie do samodzielnego podejmowania działań.
- Rozbudzanie umiejętności poznawania zjawisk w otoczeniu dziecka.
- Stwarzanie warunków do rozbudzania wyobraźni i fantazji.
- Kształtowanie umiejętności artystycznej dziecka w obszarze: plastyki, muzyki i ruchu.
- Dbłość o harmonijny rozwój dziecka.
- Bieżące informowanie rodziców o sukcesach dzieci i funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.

2. Cele edukacyjne

- Wspieranie rozwoju mowy dziecka poprzez poszerzanie zasobu słów i komunikacji: gesty, proste wypowiedzi, rozumienie poleceń.
- Rozwijanie motoryki małej i dużej u dziecka; ćwiczenia ręki i ćwiczenia fizyczne.
- Rozbudzanie aktywności plastycznej, muzycznej i ruchowej dzieci.
- Kształtowanie umiejętności technicznych dziecka: budowanie, organizowanie zabaw konstrukcyjnych.
- Wspomaganie rozwoju intelektualnego dziecka poprzez czytelnictwo, oglądanie bajek edukacyjnych, opowiadanie ilustracji.
- Poznawanie otaczającego świata poprzez zabawy sensoryczne i doświadczalne.

II. METODY PRACY Z DZIEĆMI

1. Metody aktywizujące

Wspierają aktywne uczenie się, samodzielność i kreatywność.

- Zabawy manipulacyjne, konstrukcyjne, tematyczne.
- Zabawy ruchowe (tor przeszkód, zabawy z piłkami, taniec, gimnastyka).
- Muzykoterapia, zabawy rytmiczne.
- Puzzle edukacyjne.
- Układanki logiczne (drewniane)

2. Metody słowne

Kształtują język, komunikację i kompetencje społeczne.

- Wierszyki, piosenki, rymowanki.
- Opowiadania i bajki.
- Czytanie książek na głos i oglądanie obrazków.
- Nazywanie czynności, emocji i przedmiotów w codziennych sytuacjach.

3. Metody praktycznego działania

Stymulują rozwój poprzez doświadczenia i działania.

- Zadania porządkowe dostosowane do wieku.
- Proste zadania konstrukcyjne i manipulacyjne.
- Prace plastyczne (rysowanie, malowanie, lepienie).
- Modelowanie (ciastolina, masa solna).
- Zabawy ruchowe (tor przeszkód, zabawy z piłkami, taniec, gimnastyka).
- Zadania praktyczno-życiowe (sprzątanie zabawek, samoobsługa).

4. Metody oparte na relacji i bezpieczeństwie emocjonalnym

- Bliskość fizyczna (przytulenie, trzymanie za rękę).
- Stałe rytuały (powitania i pożegnania).
- Indywidualne podejście do każdego dziecka.

III. HARMONOGRAM OBEJMUJĄCY STAŁE I ZMIENNE ELEMENTY DNIA

1. Stałe elementy dnia

- Schodzenie się dzieci, powitanie i swobodna zabawa.
- Posiłki (śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek).
- Czynności higieniczne i samoobsługowe.
- Drzemka/ odpoczynek.
- Pobyt na świeżym powietrzu przy sprzyjających warunkach pogodowych.
- Rozchodzenie się dzieci.

2. Zmienne elementy dnia

- Zabawy tematyczne i edukacyjne.
- Zajęcia ruchowe, muzyczne, plastyczne, sensoryczne.
- Zabawy kierowane przez opiekuna.
- Czynności pielęgnacyjne dostosowane do potrzeb dzieci.
- Realizacja tygodniowych bloków tematycznych.
- Zajęcia okolicznościowe i tematyczne (uroczystości, spotkania z gośćmi).

IV. PLANOWANIE AKTYWNOŚCI

Planowanie aktywności w żłobku to tworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dziecka poprzez organizowanie różnorodnych form zabawy, działań opiekuńczych i edukacyjnych. Aktywności są dostosowane do wieku, możliwości, tempa rozwoju oraz indywidualnych potrzeb dziecka, przy jednoczesnym zachowaniu zasad bezpieczeństwa, przewidywalności i elastyczności.

- Aktywności planowane są w ujęciu dziennym i tygodniowym, w oparciu o stały rytm dnia obowiązujący w żłobku.
- Celem planowania jest wspieranie rozwoju fizycznego, emocjonalnego, społecznego, poznawczego i komunikacyjnego dzieci w wieku od 5-go miesiąca do 3 lat.
- Plan obejmuje zarówno działania opiekuńcze, wychowawcze, jak i proste aktywności edukacyjne realizowane poprzez zabawę.
- Podstawą planowania są obserwacje dzieci, analiza ich potrzeb i możliwości grupy.

1. Zasada indywidualizacji

W żłobku planuje się sytuacje wspierające rozwój dostosowane do:

- poziomu rozwoju dziecka,
- tempa rozwoju emocjonalnego,
- umiejętności komunikacyjnych,
- potrzeb sensorycznych,
- stanu zdrowia i kondycji psychicznej.

2. Zasada wspierania rozwoju we wszystkich obszarach

Plan dnia obejmuje aktywności rozwijające:

- motorykę dużą (ruch, taniec, tory przeszkód),
- motorykę małą (manipulacja, przekładanie, zabawy stolikowe),
- rozwój mowy (rymowanki, zabawy językowe, czytanie książeczek),
- rozwój emocjonalno-społeczny (zabawy w grupie, nauka czekania na swoją kolej),
- rozwój poznawczy (sortowanie, zabawy konstrukcyjne),
- rozwój sensoryczny (dotyk, dźwięk, zapach, kolory).

3. Zasada elastyczności

Opiekun planuje, ale reaguje na:

- nastrój dzieci,
- dezorganizację grupy,
- zmęczenie,
- pogodę,
- nieprzewidziane sytuacje.

V. SPECYFIKI INSTYTUCJI OPIEKI DOTYCZĄCEJ DOSTĘPNEJ PRZESTRZENI, LOKALIZACJI I ZASOBÓW

1. Nazwa Instytucji:

- a) Instytucja: Żłobek Miejski nr 4 w Płocku
- b) Organ prowadzący: Gmina - Miasto Płock
- c) Nr wpisu do rejestru: Rejestr Żłobków i Klubów dziecięcych prowadzony przez Prezydenta Miasta Płocka pod numerem 3/2011

2. Lokalizacja:

- a) Adres: ul. Wacława Lachmana 10, 09-407 Płock
- b) Dostęp do środków transportu:
  - bliska dostępność przystanków Komunikacji Miejskiej umożliwiająca dzieciom i ich opiekunom dotarcie do żłobka z każdego miejsca w mieście,
  - żłobek posiada własny, wydzielony parking.
- c) Bliskość terenów zielonych:
  - osiedlowe skwery, gdzie znajdują się drzewa, krzewy, trawniki czy alejki, a także tężnia solankowa.

3. Struktura i zasoby:

- a) Liczba miejsc: 127 (115 – aktualna dostępność na rok 2025/26)

- b) Grupy wiekowe:

W żłobku działają 4 grupy z podziałem wiekowym:

I grupa – od 20 tygodnia – do 12 miesięcy

II grupa – od 12 miesięcy – do 18 miesięcy

III grupa – od 18 miesięcy – do 24 miesięcy

IV grupa - od 24 miesięcy

- c) Dostępność specjalistycznych sal:

- gabinet psychologa,
- gabinet pielęgniarki,

- d) kuchnia

Żłobek posiada własną kuchnię zapewniającą dzieciom prawidłowe żywienie dostosowane do wieku i diety dziecka, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami w zakresie dietetyki. Zdrowy i prawidłowy jadłospis dostosowany jest odpowiednio do dzieci również

tych z alergiami pokarmowymi popartym zaświadczeniem lekarskim. O jadłospis dba i nadzoruje dietetyk.

e) Przestrzenie zewnętrzne:

- dwa place zabaw,
- patio,
- dwie wydzielone części do swobodnej zabawy na trawie.

4. Kierownictwo i kontakt:

a) Dyrektor: Joanna Pruchno

b) Osoby kontaktowe:

- Justyna Jonczak, starszy referent, tel. kont. 24 263-66-88/e-mail: zm4@zjoplock.pl
- Sylwia Cichowska, starszy opiekun, tel. kont. 24 263-66-88

5. Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci:

a) Dostosowanie obiektu:

- podjazdy dla osób z niepełnosprawnością ruchową,
- poręcze i uchwyty dla osób z niepełnosprawnością w łazienkach ogólnodostępnych.

b) Monitoring:

- wizyjny,
- wewnątrz placówki,
- na salach zabaw, sypialniach,
- holach głównych,
- na parkingu wewnętrznym żłobka.

VI. STWARZANIE DZIECIOM WARUNKÓW DO ODPOCZYNKU W POMIESZCZENIACH W DWÓCH RÓŻNYCH FORMACH (odpoczynek na leżakach, cicha aktywność w kąciu tematycznym)

W trosce na harmonijny rozwój, komfort oraz dobre samopoczucie dzieci w naszej placówce w codziennym rytmie dnia uwzględniony jest czas na odpoczynek i wyciszenie. Rozkład tego czasu dostosowany jest do indywidualnych potrzeb dziecka, wieku, z uszanowaniem potrzeby prywatności oraz poczucia bezpieczeństwa.

Organizacja odpoczynku:

- W każdej grupie wiekowej zorganizowany jest codziennie czas na odpoczynek w spokojnej i cichej atmosferze, z przygaszonym lub całkowicie zgaszonym światłem.
- Organizacja odpoczynku dostosowana jest do indywidualnych potrzeb, wieku i rozwoju dziecka.
- Dzieci, które nie potrzebują drzemki, mają zorganizowaną strefę odpoczynku w formie kącia cichej aktywności – na macie z dostępem do książeczek, układanek.
- Strefa odpoczynku została przygotowana w sposób sprzyjający wyciszeniu, dająca poczucie bezpieczeństwa i komfortu, z poszanowaniem prywatności dziecka.

1. Lista działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne).

- Informowanie dziecka o każdej zaplanowanej czynności higienicznej.
- Mówienie w życzliwy i spokojny sposób.
- Tłumaczenie dziecku kolejności wykonywanych czynności.
- Zachęcanie dziecka do samodzielnego udziału w czynnościach, niewyręczanie, gdy samo próbuje działać oraz wzmacnianie pozytywne poprzez chwalenie za każdą podjętą próbę działania.
- Utrzymywanie kontaktu wzrokowego z dzieckiem podczas czynności.
- Zagwarantowanie dziecku poczucia bezpieczeństwa i intymności w trakcie czynności.
- Reagowanie na sygnały dziecka z poszanowaniem jego granic.
- Wspieranie w budowaniu pozytywnego obrazu własnego ciała.

- Czynności higieniczne wykonywane są w wyznaczonych do tego miejscach, zapewniających dziecku komfort.
- Korzystanie z jednorazowych rękawiczek ochronnych podczas czynności higienicznych.
- Dostosowanie pomocy i wsparcia do wieku oraz indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka.
- Dbanie o higienę dziecka poprzez dokładne wycieranie stref intymnych, stosowanie preparatów pielęgnacyjnych.

2. Lista działań personelu wspierających autonomię podczas posiłków

- Informowanie dzieci o zbliżającym się posiłku, dając jednocześnie czas na spokojne zakończenie zabawy.
- Tłumaczenie dzieciom o kolejnych etapach posiłku.
- Cierpliwe odpowiadanie na pytania.
- Wspieranie dziecka sygnalizującego gotowość do samodzielnego jedzenia lub picia, niewyręczanie go.
- Dzieci, które są gotowe do samodzielnego jedzenia mogą same nakładać sobie elementy posiłku (szwedzki stół, robienie prostych kanapek).
- Wspieranie dziecka w trudnych sytuacjach, gdy tego potrzebuje.
- Posiłki odbywają się w spokojnej atmosferze, bez pośpiechu, są dostosowane do tempa i rozwoju dzieci.
- Wzmacnianie u dzieci poczucia akceptacji zadowolenia, a także sprawczości z podejmowanych prób.
- Uszanowanie decyzji dziecka, jeżeli nie chce pić lub jeść.
- Zachęcanie dzieci do próbowania nowych smaków.
- Uczucie kulturalnego zachowania przy stole poprzez zabawę i naśladowanie.
- Dzieci mają dostęp do ręczników papierowych oraz chusteczek i mogą samodzielnie zadbać o higienę podczas posiłków.
- Podczas planowania posiłków dietetyk placówki bierze pod uwagę indywidualne potrzeby dzieci, np. alergie pokarmowe.
- Uważne obserwowanie dzieci podczas posiłków pod kątem trudności w jedzeniu, np. trudności w gryzieniu, krztuszenie się.

VII. BUDOWANIE PRZEZ PERSONEL BEZPIECZNYCH, OPARTYCH NA SZACUNKU, RELACJI Z DZIEĆMI

1. Sposoby nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa

Lista sposobów nawiązywania relacji z dziećmi

- Personel wita dzieci używając spokojnego tonu i zwracając się po imieniu.
- Nawiązuje kontakt z dzieckiem, zniża się do jego wzroku, siada obok lub kuca, zaprasza do sali.
- Okazuje dzieciom życzliwość, akceptację i zainteresowanie ich emocjami oraz potrzebami.
- W placówce jest budowana atmosfera zaufania poprzez przewidywalne działania i codzienne rytuały.
- Personel szanuje indywidualne tempo adaptacji dziecka oraz jego potrzebę dystansu.
- W placówce codziennie tworzone są sytuacje sprzyjające budowaniu relacji poprzez wspólną zabawę i rozmowę.
- Personel nie porównuje dzieci między sobą i nie ocenia ich w sposób negatywny.
- W placówce stosowana jest komunikacja wzmacniająca poczucie wartości dziecka poprzez pozytywne komunikaty.

2. Sposoby reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci

Lista sposobów reagowania na zachowania dzieci:

- Personel uważnie obserwuje zachowania dzieci i reaguje na ich potrzeby na bieżąco
- Personel komunikuje się z dziećmi nie tylko słowami, ale również gestami, mimiką, łagodnym tonem głosu, poprzez dotyk
- Personel akceptuje wszystkie emocje dzieci, w tym emocje trudne, wspiera dzieci w radzeniu sobie z nimi
- Personel pozwala dzieciom na popełnianie błędów, traktując je jak naturalny element procesu uczenia się
- Personel respektuje prawo dziecka do chwilowego wycofania się z kontaktu i nie zmusza do rozmowy ani aktywności
- Personel reaguje na sytuacje trudne z empatią i spokojem, nie stosując żadnej z form przemocy
- Po trudnej sytuacji personel wspiera dziecko w powrocie do równowagi i poczucia bezpieczeństwa
- W placówce nie stosuje się systemu nagród i kar, w tym wykorzystania jedzenia słodczy, zabawek ani innych przedmiotów jako formy nagrody lub przymusu

- Personel buduje u dzieci wewnętrzną motywację poprzez wzmacnianie ich poczucia sprawczości, akceptacji i zrozumienia
- Personel wspiera dzieci w podejmowaniu decyzji i uczeniu się konsekwencji w sposób spokojny, z poszanowaniem ich granic i potrzeb

3. Sposoby komunikowania dzieci aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych.

Lista sposobów komunikowania dzieci o aktywności:

- Personel regularnie przypomina dzieciom o kolejnych etapach dnia, stosując język dostosowany do ich wieku i możliwości, np.: słowa, gesty lub obrazki.
- Personel informuje dzieci z odpowiednim wyprzedzeniem o nadchodzących zmianach, takich jak koniec zabawy, czas posiłku, spacer lub drzemka.
- W placówce dzieci mają możliwość współdecydowania w prostych sprawach, np.: o wyborze zabawki
- W sytuacjach nieplanowanych zmian, takich jak zmiana planu z powodu pogody, personel spokojnie wyjaśnia powód zmiany i proponuje alternatywę.
- W placówce utrzymywany jest przewidywalny i uporządkowany rytm dnia, a zmiany wprowadzone są w sposób spokojny i ograniczający niepokój dzieci.
- Personel wzmacnia u dzieci poczucie sprawczości poprzez włączanie ich w codzienne czynności, np.: przygotowanie do spaceru.
- Personel zwraca uwagę na indywidualne potrzeby dzieci i dostosowuje komunikaty do ich tempa oraz poziomu rozwoju.

VIII. WSPIERANIE U DZIECI PRZYNALEŻNOŚCI I UWAŻNOŚCI NA INNE OSOBY

W żłobku tworzy się środowisko, w którym każde dziecko czuje, że jest częścią grupy, ma swoje miejsce i znaczenie. Działania opiekuńczo-wychowawcze ukierunkowane są na rozwijanie u dzieci wrażliwości społecznej, umiejętności współdziałania oraz zauważania innych w codziennych sytuacjach. Personel dba o to, by dzieci czuły się akceptowane, rozumiane i bezpieczne w kontaktach z rówieśnikami oraz dorosłymi.

1. Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi poczucia przynależności i kontaktów społecznych:

- Personel tworzy atmosferę bezpieczeństwa i akceptacji poprzez codzienne rytuały:
  - indywidualne powitanie, krótkie rozmowy o samopoczuciu.
- Opiekunowie stosują zasady tzw. „cieplej adaptacji” – wspierają relację dziecko –opiekun rodzic poprzez indywidualne podejście, stały rytm dnia oraz łagodne wprowadzanie zmian.
- Opiekunowie organizują przestrzeń w sposób umożliwiający wspólne zabawy, kontakt wzrokowy i współpracę między dziećmi.
- Stosowane są aktywne metody pracy: zabawy integracyjne, wspólne kręgi, zajęcia, w których dzieci uczą się imion kolegów i zwracania się do nich.
- Personel modeluje pozytywne zachowania – okazuje życzliwość, empatię i pomoc wobec dzieci i innych pracowników.
- Opiekunowie zachęcają do współdziałania np. „zbudujmy razem”, „podejdź i zapytaj kolegę”, wzmacniając pozytywne interakcje.
- Dzieci mają możliwość uczestniczenia w krótkich wspólnych rytuałach dnia (powitanie, piosenka na rozpoczęcie, sprzątanie w parach).

2. Działania wspierające rozwój autonomii dzieci:

Umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących:

- Dzieci wybierają zabawkę, miejsce zabawy, uczestnictwo lub formę udziału w aktywności.
- Stosuje się pytania wspierające wybór („Chcesz tę książkę czy tę?”, „Usiądziesz tu czy przy oknie?”).
- Podczas posiłków dziecko decyduje o tempie jedzenia /picia (w ramach zdrowych zasad).
- Starsze dzieci uczestniczą w prostych wyborach grupowych np. (wybór piosenki, zabawy ruchowej, książki do czytania).

Zwiększanie samodzielności dzieci:

- Personel tworzy warunki do samodzielnego ubierania się, korzystania z toalety, sprzątanania.
- Dzieci mają zadania adekwatne do wieku: sprzątananie, segregowanie zabawek.
- Opiekunowie wspierają dzieci słowami zachęty i opisami czynności zamiast wyręczania.
- Przestrzeń jest zorganizowana w taki sposób, by dzieci mogły sięgać po przedmioty samodzielnie.

3. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie:

- Zachęcanie dzieci do zwracania się do siebie imionami oraz używania prostych komunikatów („proszę”, „podaj”, „pobawimy się razem?”).
- Inicjowanie zabaw grupowych wymagających współpracy (ciągnięcie chusty animacyjnej, budowanie wspólnej konstrukcji).
- Wspólne ustalanie prostych zasad grupowych („nie zabieramy zabawek z rąk”, „czekamy na swoją kolej”).
- Reagowanie na konflikty poprzez mediację: nazywanie emocji, sugerowanie rozwiązań, pokazywanie jak poprosić, jak oddać lub się wymienić.
- Chwalenie pozytywnych zachowań społecznych np. („Dziękuję, że poczekałeś”, „Widzę, że pomogłaś Oliwce”).
- Organizowanie aktywności rozwijających język: czytanie w kręgu, wspólne śpiewanie, krótkie rozmowy tematyczne.

4. Plan uwzględniania celebrowanie świąt i ważnych wydarzeń w żłobku:

- Przygotowywanie symbolicznych obchodów dostosowanych do wieku dzieci np.
  - Dzień Dyni
  - Dzień Niepodległości
  - Dzień Pluszowego Misia
  - Mikołajki
  - Dzień Babci i Dziadka
  - Dzień Wiosny
  - Dzień Flagi i Święto Konstytucji
  - Dzień Rodziny
  - Dzień Matki
  - Dzień Dziecka
  - Dzień Ojca
  - i inne.
- Organizowanie drobnych rytuałów związanych z porami roku np.: sadzenie roślin wiosną, zabawy sensoryczne jesienią, wspólne dekorowanie sali.
- Włączanie rodzin w przygotowania do wydarzeń np.: przynoszenie zdjęć, materiałów do tworzenia dekoracji.
- Prowadzenie prostych zajęć tematycznych związanych z wydarzeniem: piosenka, książeczka, praca plastyczna.
- Uwzględnianie indywidualnych potrzeb dzieci, unikanie przestymulowania i dostosowywanie aktywności do ich możliwości.
- Dokumentowanie wydarzeń (zdjęcia, tablice w szatni) i wzmacnianie poczucia wspólnoty poprzez wspólne oglądanie efektów.

Wszystkie wydarzenia są planowane w sposób dostosowany do wieku dzieci, z uwzględnieniem potrzeb sensorycznych i emocjonalnych – aktualizowane na bieżąco.

IX. ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO POZNAWANIA I DOŚWIADCZANIA OTACZAJĄCEGO GO ŚWIATA

1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci.

Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

- Dzieci mają możliwość swobodnego działania- indywidualnie, w parach lub większej grupie w zależności od potrzeb.
- Przestrzeń sali jest tak zorganizowana, by dzieci miały dostęp do różnorodnych miejsc zabawy tematycznej, które są regularnie wzbogacane o nowe elementy.
- Tematyka kącików i materiałów dostępnych w sali jest zmieniana w zależności od aktualnych zainteresowań dzieci oraz tematu zajęć.
- Dzieci podczas zabawy mogą decydować o tym, co chcą robić i jaką formę zabawy wybierają.
- Dzieci mają możliwość samodzielnego badania otoczenia poprzez kontakt z przedmiotami codziennego użytku oraz materiałami dostępnymi w sali.
- Czas trwania zabaw i aktywności dostosowany jest do zaangażowania i możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nią zainteresowane).
- Tematyka zabaw jest dostosowana do zainteresowań dzieci, a personel reaguje na ich potrzeby w tym zakresie.
- Personel zachęca dzieci do odkrywania nowych umiejętności i zdobywania wiedzy poprzez zabawę, eksperymentowanie i próby działania.
- Dzieci mają przestrzeń do pokonywania drobnych trudności i uczenia się poprzez własne doświadczenia.
- W sali i podczas spacerów dzieci mają możliwość poznawania naturalnych materiałów, obserwowania zmian w przyrodzie i eksplorowania otoczenia.
- Organizowane są aktywności umożliwiające dzieciom poznawanie najbliższego środowiska- zarówno w sali, jak i poza nią.

2. Wybrane aktywności rozwijające poznawanie świata i myślenie przyczynowo-skutkowe

Rozwój myślenia przyczynowo-skutkowego:

- Zabawy wprawiające przedmioty w ruch: toczenie piłek, zabawa z kręceniem bączków, zabawy samochodzikami i pociągami.
- Wkładanie i wyjmowanie, pakowanie, przenoszenie przedmiotów: klocki piłeczki
- Zgniatanie i rozrywanie papieru, zabawy z lodem: obserwacje przyrodnicze, dotykanie zimnych przedmiotów, zabawa z papierem.
- Budowanie i burzenie konstrukcji: układanie wieży z klocków.

Rozwój umiejętności obserwacji i doświadczenia świata:

- Proponowanie dzieciom wyboru produktów podczas posiłków.
- Zabawy przedmiotami wydającymi dźwięki przyrody, zwierząt, zjawisk atmosferycznych, odgłosów otoczenia, pojazdów.
- Zabawy w odkrywanie i poszukiwanie ukrytych przedmiotów.
- Możliwość eksplorowania otoczenia i przyrody wokół placówki: spacer, obserwacja roślin, zwierząt, zjawisk pogodowych.

Używanie określeń dla cech przedmiotów:

- Komentowanie i opisywanie znalezionych przedmiotów: „To jest duża piłka, a to mała”.
- Opisywanie tego, co dzieci widzą, słyszą i czym się bawią.
- Porównywanie przedmiotów według cech, np. duży-mały, zimny-ciepły.

Używanie określeń przestrzennych:

- Zabawy w poszukiwanie ukrytych przedmiotów i określenie ich położenia: góra, dół, przód, tył.
- Opisywanie położenia przedmiotów i osób, np. na, pod, obok, przed, za.

X. TWORZENIE DZIECIOM ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO MÓWIENIU, SŁUCHANIU I POROZUMIEWANIU SIĘ

1. Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci

Działania realizowane przez personel w wybranym obszarze:

Mówienie do dzieci

- Sposób wypowiedzi jest dostosowany do poziomu rozwoju dziecka, nie używając infantylnego języka.
- Wypowiedzi są krótkie, zrozumiałe i budowane pełnymi zdaniami.
- Podczas kontaktu z dziećmi personel używa pytań otwartych, zamkniętych oraz inicjujących rozmowę.
- Stosowane są różnorodne formy wypowiedzi: pytania, zdania twierdzące, komentarze, wykrzyknienia.
- Personel wyjaśnia dzieciom znaczenie nowych słów i zjawisk, wykorzystując gesty i mimikę.
- Podczas rozmowy personel mówi wyraźnie, modelując prawidłową artykulację i intonację.
- Stosowane są uproszczenia językowe ułatwiające zrozumienie szacunku.

Aktywne słuchanie dzieci

- Personel uważnie obserwuje i reaguje na werbalne i niewerbalne komunikaty dzieci.
- Podczas rozmowy personel daje dzieciom czas na odpowiedź, nie przerywa i nie ponagla.
- Rozwijana jest rozmowa w oparciu o zainteresowania i doświadczenia dziecka.
- W sytuacjach codziennych personel angażuje dziecko w słowną interakcję opartą na wspólnym działaniu.

Wzbogacanie słownictwa dzieci

- Personel rozszerza słownictwo dzieci, opisując przedmioty, zjawiska i sytuacje w otoczeniu.
- Wprowadzane są nowe słowa w kontekście znanych dziecku sytuacji i przedmiotów.
- Dzieci mają codziennie możliwość słuchania opowiadań, historyjek lub bajek.
- Zachęca się dzieci do wspólnego oglądania książek, opowiadania o ilustracjach i powtarzania znanych fragmentów.
- Dzieci mogą samodzielnie przeglądać książki i ilustrowane materiały.
- Podczas wspólnego czytania personel zachęca dzieci do przewracania kartek, zadawania i odpowiadania na pytania, powtarzania słów i rymów.
- Słownictwo wzbogacane jest o różne kategorie wyrazów, m.in. nazwy przedmiotów, czynności, uczuć i funkcji.

2. Wybrane aktywności wspierające rozwój mowy i komunikacji u dzieci

Rozmowy z dziećmi

- Codzienne, naturalne rozmowy z dziećmi podczas różnorodnych aktywności.
- Rozmowy z wykorzystaniem pacynek, pluszaków i innych przedmiotów.
- Rozmowy z dziećmi o tym, co aktualnie przyciąga ich uwagę.
- Komentowanie działań dzieci w trakcie zabawy.
- Dopytywanie dzieci o ich potrzeby w codziennych sytuacjach (np. podczas posiłków, w toalecie).

Komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem

- Towarzyszenie dzieciom w sytuacjach, gdy ustalają coś między sobą np. dzielą zabawkę, umawiają się na zabawę.
- Zachęcanie dzieci do podejmowania kontaktu z innymi dziećmi i personelem.
- Organizowanie zabaw sprzyjających komunikacji, takich jak zabawa w telefon, dom.
- Wspieranie dzieci w wyrażaniu swoich potrzeb i emocji wobec innych dzieci i osób dorosłych.

Aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek

- Codzienne wspólne czytanie książek i słuchanie opowiadań, bajek lub rymowanek.
- Zachęcanie dzieci do aktywnego udziału- przewracanie kartek, wskazania elementów na ilustracji, odpowiadanie na pytania.
- Pielęgnowanie rytuałów związanych z czytaniem, np. czytanie ulubionej książeczki o stałej porze dnia.
- Opowiadanie treści książek z obrazkami z zaangażowaniem dzieci np. „Pokaż, gdzie jest...”.
- Udostępnienie dzieciom książeczek do samodzielnego oglądania.

XI. KSZTAŁTOWANIE OTOCZENIA UMOŻLIWIAJĄCEGO ROZWÓJ SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI ORAZ ANGAŻOWANIE ZMYŚLÓW

1. Rozwój sprawności dzieci w zakresie motoryki małej:

- Zapewnienie dzieciom możliwości ćwiczenia i rozwijania sprawności rąk, dłoni i palców, poprzez swobodną zabawę.
- Zachęcanie dzieci do ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i dopasowywania kształtów czy łączenia elementów.
- Umożliwienie niemowlakom samodzielnego badania różnorodnych obiektów, także własnych rąk i nóg oraz twarzy.
- Pozostawienie dzieciom czasu na swobodną zabawę i manipulację różnymi materiałami.

2. Rozwój percepcji zmysłowej dzieci:

- Zapewnienie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami o różnorodnej fakturze, zapachu i dźwiękach (ciastolina, naturalne materiały, instrumenty dźwiękowe).
- Dbanie o to, aby poziom dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci.
- Organizowanie zabaw i ćwiczeń sensorycznych dostosowanych do wieku i możliwości dzieci.
- Umożliwienie dzieciom eksplorowania elementów otoczenia i przedmiotów codziennego użytku pod nadzorem.

3. Rozwój sprawności dzieci w zakresie motoryki dużej:

- Zorganizowanie przestrzeni w pomieszczeniu oraz na zewnątrz tak aby dzieci mogły swobodnie podejmować różnego rodzaju aktywności ruchowe.
- Wspieranie niemowlaków w kontrolowaniu ruchu własnego ciała i nauce siadania, stania, czworakowania czy chodzenia.
- Wspólna zabawa z dziećmi w zabawy ruchowe, monitorowanie tego co robią dzieci np. turlanie, pełzanie.
- Dbanie o bezpieczeństwo dzieci w taki sposób, aby nie ograniczać ich aktywności ruchowej.
- Zachęcanie dzieci do podejmowania nowych wyzwań związanych z poruszaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych w granicach akceptowalnego ryzyka.
- Dostarczanie dzieciom okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej.
- Zagwarantowanie dzieciom możliwości częstego powtarzania i ćwiczenia konkretnych ruchów tak długo, jak długo są tym zainteresowane.

4. Wybrane aktywności wspierające rozwój fizyczny dzieci

Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, smaku:

- Ścieżki sensoryczne - chodzenie na bosaka po dywanie, ścieżce sensorycznej z różnych materiałów.
- Malowanie palcami, rękami.
- Słuchanie i wydawanie dźwięków – instrumenty, przedmioty codziennego użytku, szeleszczące zabawki.
- Wydawanie dźwięków ustami – naśladowanie pojazdów, zwierząt, zjawisk atmosferycznych.
- Zabawy koszykiem skarbów – różnorodne przedmioty o różnych fakturach i kształtach.

Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- Budowanie, układanie z klocków różnego rodzaju.
- Wkładanie i wyjmowanie przedmiotów z pojemników, pudełek, dopasowywanie kształtów do wąskich otworów.
- Chwytywanie, darcie, składanie, zgniatanie papieru.
- Malowanie świecącą kredką, palcami, gąbeczką stemplami.
- Ugniatanie, wałkowanie, lepienie, odciskanie różnych form z ciastoliny.
- Zabawy klawiszami, pokrętłami, przyciskami, otwieraniem i zamykaniem, nakręcaniem i odkręcaniem śrubek.

Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Wspinanie się na krzeselka.
- Jedzenie – samodzielne nabieranie łyżką, picie z kubeczka, częstowanie się przekąską.
- Malowanie, rysowanie kredkami, kredą.
- Mycie rąk, buzi.
- Sprzątanie zabawek do wyznaczonego pudełka.
- Zabawy piłką – rzucanie, łapanie, turlanie, podrzucanie.
- Przeciąganie lekkich przedmiotów na sznurku.
- Ubieranie się – samodzielne wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby.

Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- Turlanie się po dywanie, macie.
- Huśtanie się na rękach opiekun.
- Przciskanie się przez tunel, pod stołem, między krzesłkami.
- Otulanie kocem, kołdrą, tetrową pieluszką.

Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- Tor przeszkód – omijanie przedmiotów, przeskakiwanie przez niskie przeszkody.
- Swobodne zabawy na placu zabaw na nierównej powierzchni (trawa, niskie schodki)
- Bieganie w bezpiecznym miejscu na dworze.
- Chodzenie po krawężniku, wzdłuż wyznaczonej linii na chodniku.
- Wchodzenie i schodzenie z niskich schodków pod nadzorem.
- Zawody ruchowe – kto szybciej dobiegnie, przejdzie, dalej rzuci piłką.
- Popychanie i przeciąganie zabawek na sznurku.

XII. WSKAZÓWKI METODYCZNE UMOŻLIWIAJĄCE DZIECIOM DZIAŁANIA TWÓRCZE ORAZ DOSTĘP DO WYTWORÓW KULTURY

- Zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia.
- Dawanie wyboru różnych sposobów w dojściu do celu.
- Zagwarantowanie dzieciom dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki, kredki, ciastolina, klej, farby, bibuła itp.
- Wyznaczenie miejsca, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć i eksperymentować z materiałami.
- Podczas zajęć artystycznych dzieci nie są zmuszane do wykonywania prac w sztywnych regułach – każde dziecko może tworzyć po swojemu.
- Wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania.
- Zapewnienie, żeby muzyka, którą dzieci słuchają, była na wysokim poziomie, dotyczy to zarówno jakości dźwięku, jak i wyboru utworów.
- Stwarzanie dzieciom okazji do tańczenia i śpiewania, poprzez swobodne i zorganizowane formy aktywności muzycznej.
- Zapewnienie dzieciom dostępu do książek z bogato rozwiniętą szatą graficzną.
- Aranżowanie dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych np. klocki, kratki, pudła, pojemniki, magnesy, puzzle piankowe itp.
- Dostarczanie dzieciom możliwości obcowania ze sztuką - rysunkami o wysokiej jakości artystycznej.
- Umożliwienie dzieciom aktywności twórczej na zewnątrz budynku – w naturze np. wykorzystanie liści, zabawy na trawie, wysiew nasionek do skrzynek.
- Podczas pracy plastycznej i konstrukcyjnej dzieci, personel skupia się na procesie tworzenia, nie na ostatecznym efekcie.
- Działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury powinny być dostosowane do grupy wiekowej w żłobku i możliwości dzieci.

XIII. PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE DZIECI W TWÓRCZEJ EKSPRESJI MOŻE BYĆ WYRAŻANA W RÓŻNYCH FORMACH

1. Zabawa w orkiestrę – granie na różnych instrumentach wydających dźwięki.
2. Działania twórcze z wykorzystaniem materiałów z recyklingu: rolki, pudełka, butelki, pojemniki, np.
  - Współtworzenie z dziećmi własnych instrumentów dźwiękowych z wykorzystaniem materiałów np. szeleszczące papierki, tekturowa rurka po ręcznikach, napełnione puste plastikowe butelki np. ryżem - z przesypującymi się elementami, pudło kartonowe jako bębenek.
  - Wykorzystanie pojemników po jogurtach do wysiania rzeżuchy lub innych nasionek.
  - Wyklejanie, malowanie, ozdabianie pudełek, rurek, pojemników itp.
3. Zapoznanie dzieci z materiałami naturalnymi np. kasztany, liście, szyszki.
4. Malowanie farbami rękami/palcami na małych i dużych płaszczyznach, z wykorzystaniem też stempli, pomponów dekoracyjnych itp.
5. Prace plastyczne dostosowane do wieku dzieci z wykorzystaniem kredek, kleju, bibuły, kolorowego papieru, bloków rysunkowych, ciastoliny, a także naklejek, guzików, wstążek i innych zestawów kreatywnych – wyklejanie, kolorowanie, tworzenie.
6. Taniec swobodny – zabawy związane z muzyką pozwalające na kreatywne wykorzystanie ruchu.
7. Muzyka związana z konkretnym tematem inspirująca do odpowiednich ruchów – zajęcia muzyczno-rytmiczne.
8. Stwarzanie dzieciom okazji do tańczenia i śpiewania poprzez wyznaczenie określonych pór w ciągu dnia jak i poprzez celebrowanie wyznaczonych świąt w ciągu roku.
9. Wspólne śpiewanie piosenek z elementami dźwiękonaśladowczymi, ilustrowanych ruchem i pokazywaniem.
10. Powtarzanie wierszyków i rymowanek.
11. Zapoznawanie z bajkami, opowiadaniem o pozytywnym wpływie na atmosferę, rozwijającą wiedzę o otaczającym świecie i służącą jako narzędzie wyciszenia. Można czytać istniejące książki, a także opowiadać historie własnymi słowami, skupiając się na ilustracjach lub tworzyć opowieści dostosowane do potrzeb dziecka.

12. Zabawy dramowe – odgrywanie prostych scenek, np. z życia codziennego naśladowanie zwierząt itp.
13. Opowiadanie przez dzieci historyjek obrazkowych lub sytuacji np. pobycie w ZOO, wakacjach czy ogólnie z dnia codziennego/żłobkowego - Co dziecko widziało, słyszało, robiło, co się wydarzyło?
14. Zabawy w teatrzyk z wykorzystaniem pacynek, pluszaków itp. rekwizytów.
15. Rysowanie kredą na tablicy lub podłożu zewnętrzny.
16. W miarę możliwości mogą być organizowane wydarzenia kulturalne np. wyjścia dzieci do osiedlowej Biblioteki lub występy osób z zewnątrz o repertuarze dostosowanym do wieku dzieci np. Audycje umuzykalniające – koncerty Szkoły Muzycznej, Teatrzyki, pokazy gości z ZOO, Policji, Psów Ratowników, Straży Miejskiej itp.

XIV. REALIZACJA PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO - EDUKACYJNEGO

Sposób dokumentowania realizacji Planu OWE w stosunku do codziennych zajęć z dziećmi w Żłobku Miejskim nr 4 w Płocku opracowuje się wedle sposobu dostosowania do specyfiki grupy wiekowej, tak aby w sposób efektywny wpierał codzienną pracę opiekunów z dziećmi. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest rokrocznie analizowany i dostosowywany, do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają. Ewaluacja planu następuje corocznie poczynając od stycznia 2026 r., w następnym miesiącu po zakończeniu roku. Zajęcia z dziećmi realizowane są wedle planów zajęć spisanych w dokumencie PLAN PRACY - w starszych grupach planowanie następuje w systemie tygodniowym, a młodszych grupach w systemie miesięcznym.

Sposoby nadzoru realizacji planu OWE

1. Arkusz samooceny personelu w zakresie nawiązywania relacji z dziećmi, reagowania na zachowania dzieci i komunikowania dzieciom o aktywnościach (zał.nr.1)
2. Arkusz samooceny personelu w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych (zał.nr.2)
3. Arkusz samooceny personelu w zakresie wspierania samodzielności dziecka podczas posiłków (zał.nr.3)
4. Harmonogram dnia (zał.nr.4)

ADAPTACJA

Przebieg procesu adaptacji, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji żłobka oraz zapewnienia prawidłowego rozwoju emocjonalnego dziecka rozpoczyna się od wywiadu z rodzicami na temat dzieci.: ich zachowań, potrzeb, diety, przyzwyczajęń innych ważnych informacji, które ułatwią dziecku zaklimatyzowanie się w placówce.

1. Adaptacji dziecka w żłobku odbywa się w oparciu o opracowany program adaptacyjny.
2. Dyrektor/administracja placówki zanim dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, dostarcza rodzicom kluczowe szczegóły dotyczące działania instytucji.
3. Żłobek zapewnia stopniową adaptację dziecka do żłobka oraz do budowania więzi z opiekunami prowadzoną w ścisłej współpracy z rodzicami.
4. Opiekun opisuje rodzicom jak może przebiegać proces adaptacji, aby wspólnie wypracować model postępowania dostosowany do indywidualnych predyspozycji dziecka.
5. Opiekunowie danej grupy zbierają informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajęń i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego oraz ich priorytetów wychowawczych poprzez kartę informacyjną, rozmowę indywidualną oraz zebranie z rodzicami.
6. Adaptacja dziecka jest realizowana przez opiekunów przypisanych do danej grupy, którzy są dostępni dla dziecka i współdziałają z rodzicami.
7. Opiekunowie na podstawie swoich obserwacji podejmują wspólnie z rodzicami decyzje dotyczące kolejnych etapów adaptacji dziecka.
8. Opiekunowie zachęcają rodziców, by dziecko wprowadzać w życie żłobka stopniowo np. przyprowadzać je początkowo na krótszy czas, np.: na 2godziny, a w kolejnych dniach wydłużać jego pobyt. Dzieci w tym czasie zapoznawane są z rytmem dnia i rytuałami grupowymi.
9. W okresie adaptacyjnym opiekunowie i rodzice codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka wskutek rozłąki i jego funkcjonowania w nowym otoczeniu.
10. Rano przy powitaniu dziecka w żłobku, a pożegnaniu z rodzicem towarzyszy przyjazna atmosfera pełna spokoju i zaufania ze strony rodzica i opiekuna.
11. Opiekunowie wspierają rodziców, którzy mają trudności z rozstaniem z dzieckiem, np. wspólnie ustalają czas i sposób porannych rozstań.
12. Opiekunowie dokładają starań w celu budowania więzi dziecko-opiekun, a także wspierają je w nawiązywaniu kontaktów z innymi dziećmi w grupie.

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE NAWIĄZYWANIA
RELACJI Z DZIEĆMI, REAGOWANIA NA ZACHOWANIA DZIECI I
KOMUNIKOWANIA DZIECIOM O AKTYWNOŚCIACH

Działanie	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mam trudność)
Relacje z dziećmi			
Do dzieci odnoszę się w sposób ciepły, często uśmiechając się i okazując zadowolenie z bycia z nimi			
Okazuję zainteresowanie tym, co dzieci mówią i robią			
Używam niewerbalnych komunikatów w interakcji z dzieckiem (np. kiwając głową, uśmiechając się)			
Mówię do dzieci po imieniu			
Szukam kontaktu wzrokowego (nie zmuszając do wzajemności) podczas rozmowy z dzieckiem			
W trakcie rozmowy z dzieckiem staram się być na ich wysokości, kucając lub siadając obok			
Reagowanie na zachowania dzieci			
Uważnie obserwuję to, co robią dzieci, nazywając to, co widzę			
Dopasowuję swoje zachowanie – ton głosu, wyraz twarzy, poziom entuzjazmu – do tego, co wyrażają dzieci			
Jestem gotowa do pomocy, jeśli dzieci tego potrzebują			
Stwarzam warunki do samodzielnego podejmowania decyzji przez dzieci			
Pozwalam dzieciom na popełnianie błędów i zachęcam do samodzielnego ich naprawiania/rozwiązywania problemów, jeżeli są na to gotowe			
Akceptuję wyrażanie emocji przez dzieci			
Jestem uważna na trudne momenty dzieci (zmęczenie, przestymulowanie) i wspieram je, aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji			
Respektuję chęć dziecka do przerywania interakcji i czekam, aż wyrazi ono chęć wznowienia kontaktu			
Rozpoznaję i nazywam reakcje emocjonalne dzieci oraz własne			
Komunikowanie dzieciom o aktywnościach			
Przypominam dzieciom werbalnie lub niewerbalnie (gestem lub używając znaków graficznych) o następnym punkcie w planie dnia			
Uprzedzam dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem i czekam na jego odpowiedź (werbalną lub niewerbalną), żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację			

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE WSPIERANIA AUTONOMII DZIECKA PODCZAS CZYNNOŚCI HIGIENICZNYCH

Działanie	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mam trudność)
Informuję dziecko o zamiarze zmiany mu pieluszki i czekam na jego reakcję			
Przypominam dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z nich skorzystać			
Uwzględniam prawo dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie			
Dziecko nie musi pytać o pozwolenie na skorzystanie z toalety lub umycie rąk			
Wspieram samodzielność dzieci związaną z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomagam je w treningu związanym z higieną, ale respektuję ich prawo do odmowy tego treningu			
Na bieżąco uzgadniam z pozostałymi opiekunami sposoby wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną			
Jest ustalone kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną			
Wymieniam z rodzicami aktualne informacje na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadniam z nimi wspólne działania w tym zakresie			
Nigdy nie karzę dzieci za załatwienie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa (skorzystanie z nocnika, zmoczenie się)			
Nie zawstydzam dziecka ani nie okazuję rozczarowania, gdy dziecko nie zasygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety			
Przewijam dziecko bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości, jestem w kontakcie z dzieckiem			
Nie okazuję dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją			
Wypracowuję z dziećmi nawyk mycia rąk			

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE WSPIERANIA SAMODZIELNOŚCI DZIECKA PODCZAS POSIŁKÓW

Działania	Tak	Nie	Uwagi (w jakich sytuacjach mamy problem)
Nie zmuszam dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia			
Uprzedzam dzieci, że zbliża się pora posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę			
Daję dzieciom tyle czasu na posiłek ile potrzebują			
Nie nagradzam dzieci za zjedzenie posiłku, ani nie karzę za odmowę jedzenia			
Akceptuję to, że dziecko może nie chcieć niczego zjeść			
Uwzględniam werbalne i pozawerbalne sygnały dzieci dotyczące potrzeby jedzenia oraz ilości spożywanych potraw			
Nie nalegam, aby dziecko zjadło wszystko, co ma na talerzu			
W miarę możliwości rozwojowych pozwalam, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie			
Zachęcam dzieci do samodzielnego jedzenia			
Pozwalam jeść rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców			
Dziecku, które ma trudności z jedzeniem, pomagam karmiąc je łyżeczką za jego zgodą			
Dzieci niepotrafiące same jeść karmię w kontakcie jeden na jeden			
Dopilnowuję, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały stały dostęp do łyżki			
Pozwalam dzieciom podczas posiłku prowadzić rozmowy z personelem i innymi dziećmi siedzącymi przy stole			
Staram się w miarę możliwości jeść razem z dziećmi przy stolikach			
Proponuję dzieciom potrawy, tłumaczę nazwy i składniki dania			
Rozmawiam z dziećmi o tym co jest zdrowe, a co nie			
Umożliwiam dzieciom uprawianie ziół w doniczkach na oknie			
Umożliwiam dzieciom udział w przygotowaniu prostych potraw			
Zbieram od rodziców informacje dotyczące żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, nawyków, ewentualnych trudności żywieniowych, umiejętności			
Wspólnie z rodzicami i współpracownikami uzgadniamy potrzeby dzieci związane z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości			
Zachęcam rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu			
Upowszechniam przepisy i pomysły na zdrowe posiłki, materiały na temat zdrowego żywienia			

HARMONOGRAM DNIA

- 6.00-8.15 – przyjmowanie dzieci
- 8.15-8.30 – zabiegi higieniczne i przygotowanie do śniadania
- 8.30-8.45 – I śniadanie
- 8.45-9.00 – zabiegi pielęgnacyjne po śniadaniu
- 9.00-9.45 – zajęcia tematyczne i indywidualne
- 9.45-10.00 – zabiegi higieniczne i przygotowanie do II śniadania
- 10.00-10.15 – II śniadanie
- 10.15-10.30 – zabiegi pielęgnacyjne po śniadaniu
- 10.30-11.15 – zabawy w salach lub w ogródku w zależności od warunków atmosferycznych
- 11.15-11.30 – zabiegi pielęgnacyjne przed obiadem i przygotowanie do obiadu
- 11.30-11.45 – obiad
- 11.45-12.00 – zabiegi pielęgnacyjne po obiedzie i przygotowanie do snu
- 12.00-13.45 – leżakowanie
- 13.45-14.00 – zabiegi higieniczne po leżakowaniu i przygotowanie do podwieczorku
- 14.00-14.15 – podwieczorek
- 14.15-14.30 – zabiegi higieniczne
- 14.30-17.00 – zajęcia dowolne i odbiór dzieci

Godziny zajęć z dziećmi mogą ulegać zmianie na skutek ewaluacji potrzeb i oczekiwań dzieci.

OWE 2026